

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Archiepiscopo Et Maioris monasterij & sancti Iuliani Abbatibus
Turonensibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

ARCHIEPISCOPO ET MAIORIS
monasterij & sancti Iuliani Abbasibus
Turonensibus.

Epist. 364.
Committeretur
eis causa de
succentoria
Pictavenfis.
Cap. Inter di-
lectos de excess.
Prælator.

INter dilectos filios Bocardum & Petrum Coëth Canonicos Pictavenfes super succentoria Pictavenfis Ecclesie quaestione suborta, eorum utroque firmiter asserente succentoriam ipsam se per Pictavensem Cantorem, ad quem ejus donatio pertinebat, canonicè assecutum, prædictus Bocardus propter hoc ad sedem apostolicam veniens, coram dilecto filio nostro Guala sanctæ Mariæ in Porticu Diacono Cardinali, quem sibi & procuratori prædicti Petri dedimus auditorem, affirmans sibi succentoriam ipsam canonicè fuisse collatam, adjecit quòd etsi Cantor eam memorato Petro alias canonicè contulisset, donatio tamen ipsa propter indignitatem personæ consequi non debebat effectum, cum idem Petrus esset publicus aleator & usurarius manifestus. Licet autem post altercationes multas, non solum ad hoc, sed etiam ad principale probandum præfatus Bocardus induxerit quosdam testes, quia tamen tam ipse quam pars adversa super principali & incidentibus plures testes producere intendebat, dilectis filiis Decano & Cantori sanctæ Radegundis Pictavenfis & Toarcensi Decano causam ipsam commisimus sine canonico terminandam, attestaciones prædictas eis sub bulla nostra transmittentes inclusas. Coram quibus postea partibus constitutis, cum jamdictus Bocardus testes suos recipi postularet, fuit ex adverso responsum quòd non erat aliquatenus audiendus, utpote qui per dilectos filios Archipresbyterum, magistrum scholarum, & Magistrum P. Parvum Canonicum Bituricenses, judices delegatos à nobis, sententia erat excommunicationis adstrictus pro eo quòd ad mandatum eorum * Hugonem Clericum in Canonicum Fayensem admittere recusabat. Cumque postmodum idem Bocardus super absolutione sua litteras eorundem judicum præsentasset, adversa pars eas cepit arguere falsitatis, eò quòd clausula finalis earum tam in incausti colore quam in litterarum forma à scriptura reliqua discordabat, allegans eundem B. tamquam reum criminis falsitatis ab intentione sua penitus repellendum. Porro post contentiones multiplices & diversas, judices ipsi de voluntate partium testes tam super principali quam incidentibus receperunt. Sed eodem B. postmodum ad nos-

* Vide supra
epist. 45.

tram audientiam appellante, judices ipsi partes cum attestacionibus & actis judicij sigillis propriis consignatis ad nostram præsentiam remiserunt. Partes itaque propter hoc nuper apud sedem apostolicam constitutæ, coram dilecto filio nostro Cynthio tituli sancti Laurentij in Lucina Presbytero Cardinali, quem ipsis deputavimus auditorem, aliquandiu licigarunt: qui cum nobis quæ audierat fideliter retulisset, nos uniusque partis attestacionibus diligenter inspectis, invenimus evidenter esse probatum eundem Petrum publicum aleatorem esse ac usurarium manifestum, utpote qui undecim denarios pro duodecim publicè mutuarat in ludo. Unde licet ad palliandum tanta præsumptionis excessum proposuerit idem Petrus quòd hoc fecerat juxta Gallorum consuetudinem Clericorum, secundum quam ferè Clerici universi mutant sic frequenter & ludunt, nos tamen, qui ex officij nostri debito pestes hujusmodi extirpare proponimus, atque ludos voluptuosos, occasione quorum sub quadam curialitatis imagine ad dissolutionis malitiam devenitur, penitus improbamus, excusationem prædictam, quæ per pravam consuetudinem, quæ dicenda est corruptela potius, palliatur & frivola reputantes, cum in illis magis plectibilis sit offensa per quos ad excusandas excusationes in culpis delinquendi auctoritas usurpatur, quod circa eundem Petrum de succentoria prædicta factum esse dinoscitur, propter indignitatem ac vilitatem ipsius duximus irritandum, cum personis vilibus & indignis potius dignitatis patere non debeant juxta legitimas sanctiones. Præterea contra præfatum Bocardum fuit manifestè probatum quòd de conscientia judicum prædictorum Bituricensium ultima clausula inserta non fuerat litteris eorundem, sicut in ipsorum depositionibus exprimitur evidenter. Robertus quoque Diaconus ad hoc probandum testis inductus illud idem deposuit & adjecit, quòd cum deberet easdem litteras sigillare, illas diligenter inspexit, nec eandem clausulam appositam tunc invenit. Unde pars altera proponebat quòd cum prædictus B. scienter usus fuerit litteris sic falsatis, debebat merito tamquam falsarius omnino repelli. Verum nos attendentes quòd etsi constaret evidentissimè quòd dicta clausula litteris illis fuisset apposita præter conscientiam judicum prædictorum, quia tamen nobis fides facta non fuit quòd dictus B. illam clausulam apposuerit vel procuraverit ut ab

alio poneretur, vel etiam quòd scienter usus fuerit litteris sic falsatis, ab hujusmodi falsitatis objectu eundem duximus absolvendum; maximè cum postquam hoc sibi objectum fuit, prætermiserit penitus uti eis. Ad hæc, per testes Bocardi super principali negotio productos fuit satis sufficienter ostensum quòd quinta feria &, ut loquamur expressius, die Iovis post festivitatem sancti Michaelis, biennio jam elapso, succentoria sibi concessa fuerat supradicta; sed per confessionem ejusdem apparuit quòd idem festum eodem anno die Iovis fuerat celebratum, sicque fuit per consequentiam comprobatum quòd octavo die post festum ipsum eidem B. dicta donatio facta fuit. Ceterum per sex testes, Cantorem scilicet, Oliverium, W. Geru, R. Agnellum, I. Marinum, P. de Marcai, quos supradictus P. ad probandum quòd donatio sibi facta præcesserat introduxit, exitit manifestè probatum quòd anteriori tempore sibi fuerat succentoria supradicta collata, cum Oliverius, W. & I. manifestè dicant quòd secunda vel tertia, & Cantor quòd tertia vel quarta die post dictum festum, & P. quòd in hebdomada post idem festum eidem Petro donatio facta fuit. Verùm per testes quos Bocardus ad reprobationem testium jamdictorum induxit, Oliverius & Willelmus fuerunt tamquam manifesti fornicarij reprobati. Cantor quoque per multos testes convincitur esse perjurus; quia cum juratus dixerit quòd Bocardo succentoriam nunquam dederat supradictam, per multos testes probatum est ex adverso quòd ipsis præsentibus Cantor investivit eundem. Insuper R. Agnellus nihil deposuisse dinoscitur super negotio principali, licet pars Petri dicens ipsum amphibologicè fuisse locutum ostendere nisa fuerit quòd idem testis super principali dixerit illud idem quod Oliverius & Willelmus. Duo verò residui, scilicet I. Marinus & P. de Marcai, remanserunt qui nequiverunt rationabiliter reprobari, quia licet dixerit pars Bocardi quòd ipsius P. testimonio fides habenda non erat, quoniam in causa Petri fuerat procurator, quod ex eo nitetur astruere quia testes ejusdem Bocardi dixerant quòd idem I. litteras Petri portaverat, quæsierat testes, & quædam hujusmodi fecerat, quia tamen nobis non constitit quòd ejusdem P. fuerit procurator, ejus testimonio fidem censuimus adhibendam. Sed & illud frivolum reputavimus quod proposuit ea-

dem pars Bocardi, videlicet quia cum Petrus de Marcai dixerit quòd in hebdomada post prædictum festum supradictò Petro donatio facta fuit, innuitur quòd donationem ipsius B. quæ octavo die post idem festum facta fuerat, eadem Petri donatio minimè processisset. Nam cum hebdomada vel septimana nequaquam ultra diem septimum extendatur, apparet quia donatio quæ facta fuerat in hebdomada vel etiam septimana, ceteriori utique tempore fuit facta quam illa quæ facta fuit postmodum in octavo. Cum igitur per depositiones saltem duorum testium, qui nullatenus reprobati fuerunt, nobis constiterit evidenter quòd concessio Petro facta præcesserat, quamquam propter indignitatem ejusdem P. meruerit reprobari, concessionem Bocardo factam irritam decrevimus & inanem. Quia verò Cantor, ad quem ipsius succentoriæ donatio spectare proponitur, ut de ipsius perjurio taceamus, adeo inconstanter se habuit in hoc facto ut, sicut præmissum est, prima donatio non reprobata secundam facere attentarit, & dignum sit ut in eo quis puniatur in quo vitus est deliquisse, in hoc ejus duximus varietatis inconstantiam puniendam ut concedendi succentoriam ipsam hac vice nullam habeat facultatem, præsentium vobis auctoritate mandantes quatinus eandem auctoritate nostra suffulti sublato appellationis obstaculo personæ idoneæ assignetis, contradictores &c.

*PARISIENSI ET TRECENSI
Episcopis, & Abbati sanctæ Genovesæ
Parisiensis.*

Cum olim dilecti filij Abbas & conventus Virziliacenses sua nobis questione monstrassent quòd nobilis vir Petrus Comes Autissiodorensis quoddam stagnum, molendinum, & domum in terra eorum construere nitetur in ipsorum præjudicium & gravamen, venerabili fratri nostro Episcopo & dilecto filio Thesaurario Nivernensi commisimus causam ipsam; in quorum præsentia partibus constitutis, sicut per litteras eorundem accepimus, lite super petitionibus Ecclesiæ contestata, receptis utrinque testibus, & attestationibus publicatis, cum super dictis testium inter partes fuisset postmodum disputatum, tandem pars Comitis proposuit coram eis quòd de damnis in memorijs & rebus alijs datis, super quibus testes deponere videbantur, cognoscere non de-

*Episc. 165.
De causa monasterij Verze-
lac. contra
Comitem Au-
tissiodorensis.
Cap. Cum o-
lim. De off. jud.
delegati.*